NTA 2007.a veeseire tulemused

Tiiu Raia
Keskkonnaministeeriumi
veeosakonna nõunik

KESKKONNAMINISTEERIUM

Nitraaditundlik ala Eestis - 3259 km²

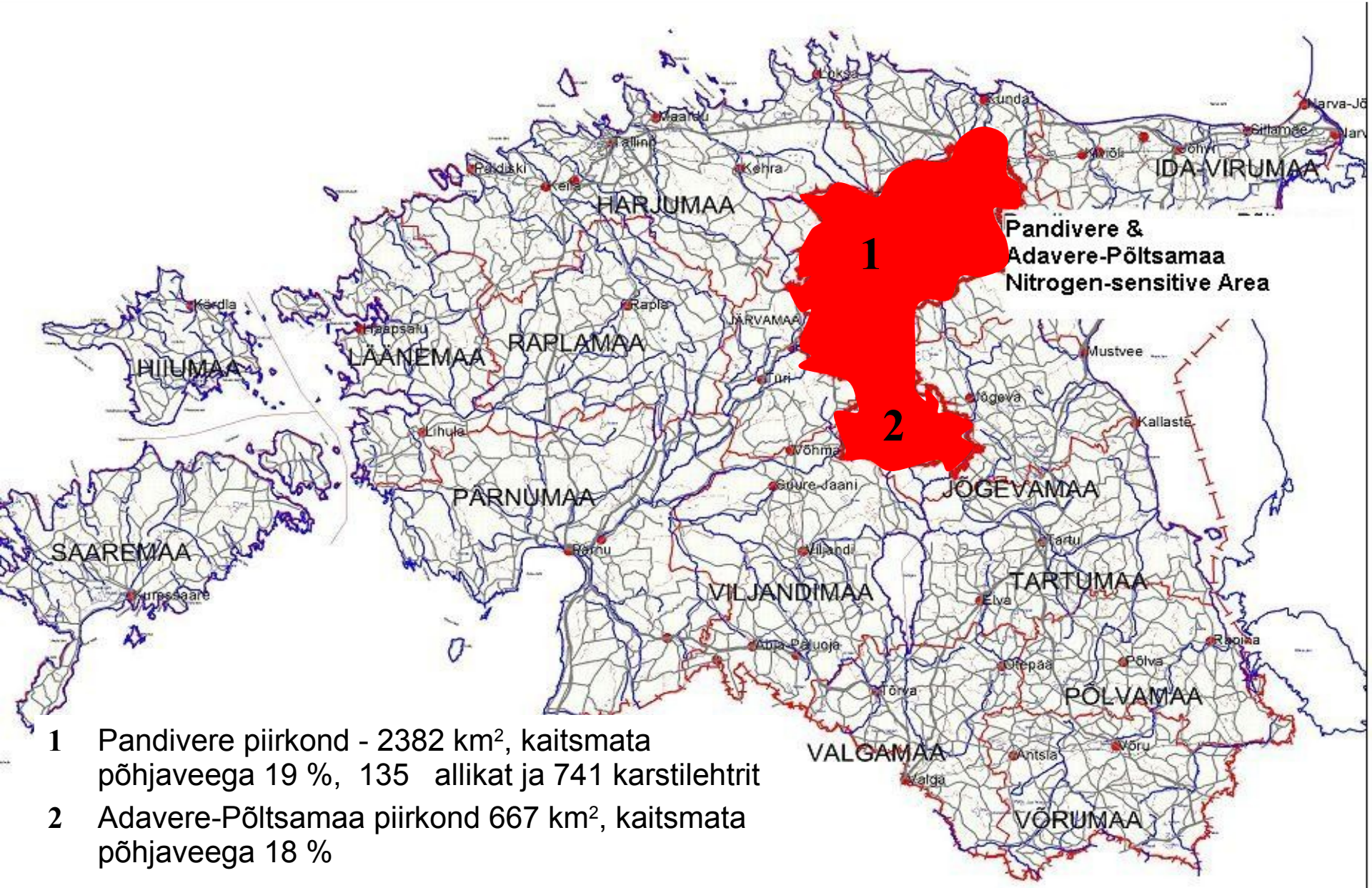

1 Pandivere piirkond - 2382 km², kaitsmata põhjaveega 19 %, 135 allikat ja 741 karstilehtrit

2 Adavere-Põltsamaa piirkond 667 km², kaitsmata põhjaveega 18 %

Jõgede vee kvaliteet

- Jõgedes nitraatlämmastiku sisaldus reeglina ei ületa 50 mg/l,
- 2007 ületas Alastvere ja Räpu seirejaamas NO3 90 % väärtus 50 mg/l,
- 2007 oli kolmandik seirelävenditest madalamas klassis kui 2006
- 2006 oli kõigi seirelävendite nitraadi keskm 90% väärtus 10,8 mg/l,
- 2007 – 15,2 mg/l

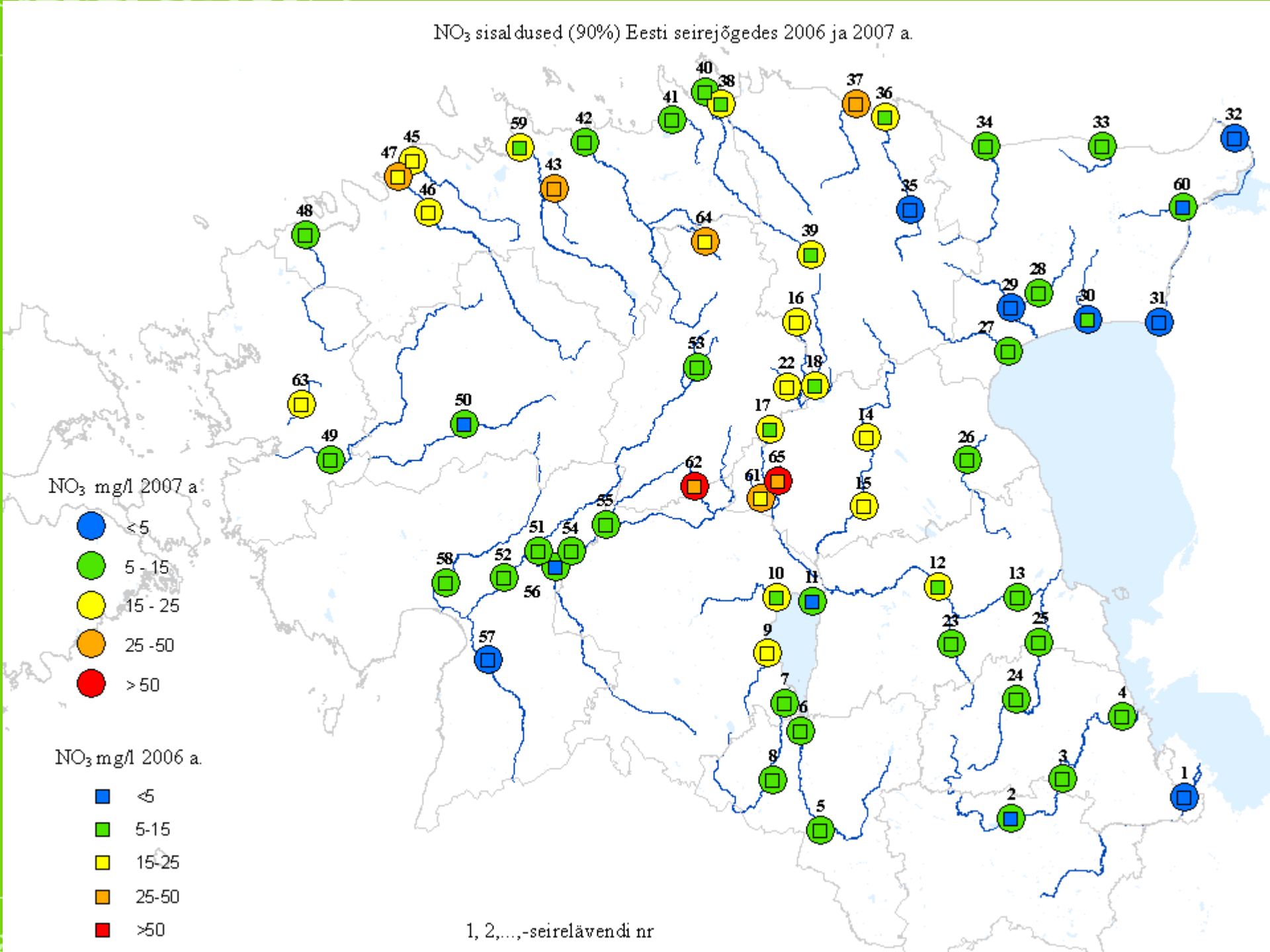
NO3 sisaldused (90%) Eesti seirejõgedes 2006 ja 2007 a.
NO3 mg/l 2007 a
<5
5 - 15
15 - 25
25 -50
> 50
NO3 mg/l 2006 a.
<5
5-15
15-25
25-50
>50
1, 2,...,-seirelävendi nr

NTA jõgede ülemjooksud 2007

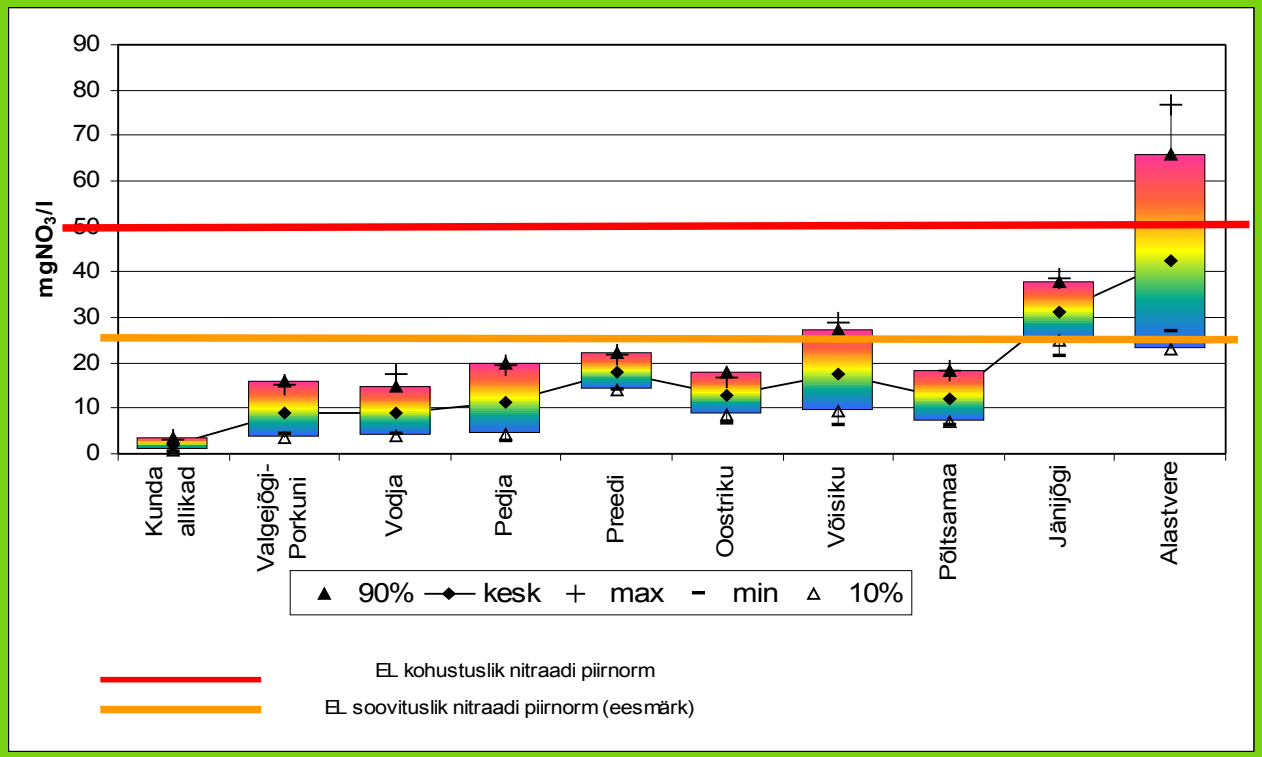

Nitraadi (mg/l) 90% väärtus nitraaditundliku ala seirelävendites 2001-2006.a.

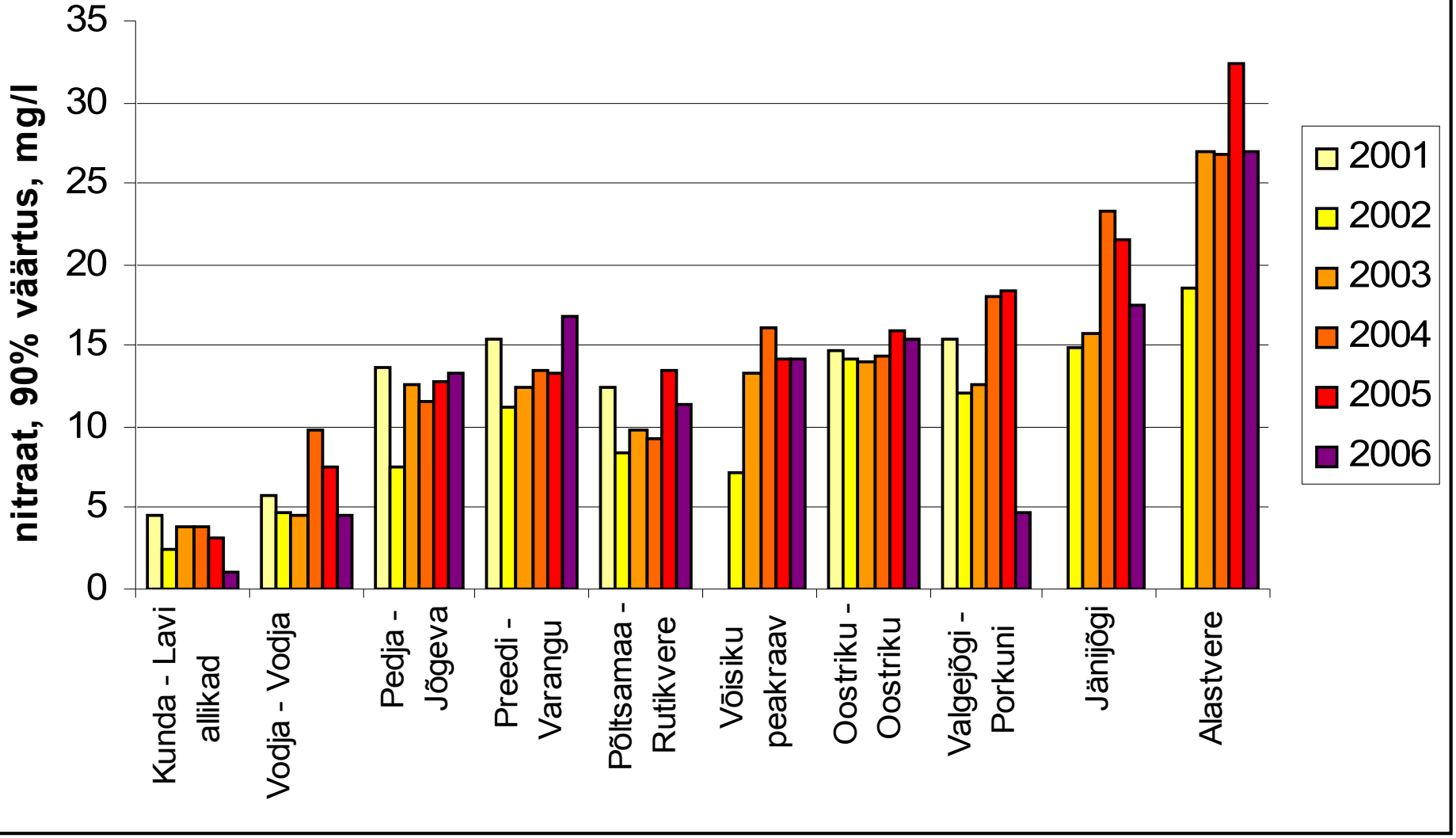

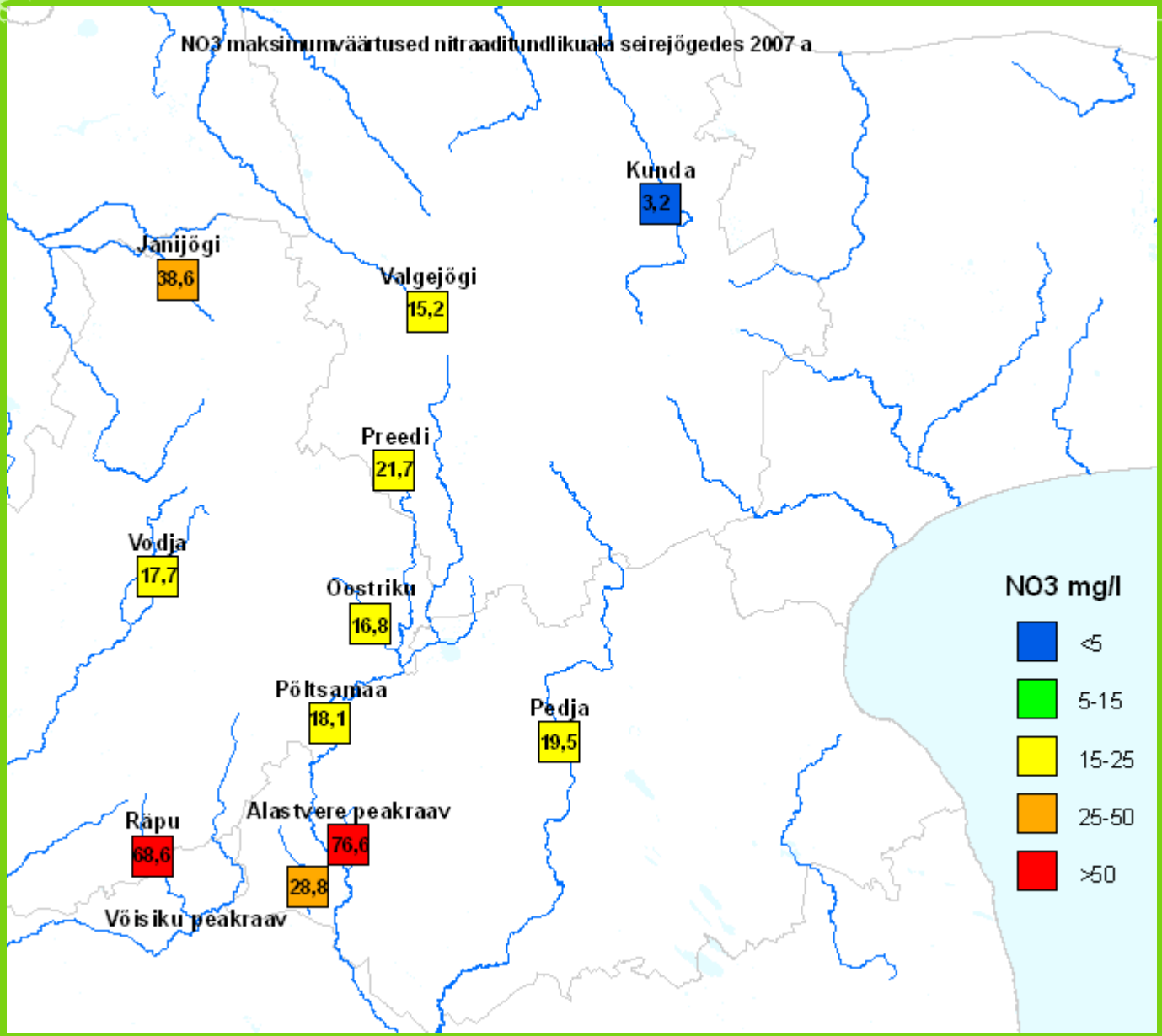
NO3 maksimumväärtused nitraaditundlikuala seirejõgedes 2007 a
Kunda
3,2
Jänijõgi
38,6
Valgejõgi
15,2
Preedi
21,7
Võdja
17,7
Oostriku
16,8
Põltsamaa
18,1
Pedja
19,5
Räpu
68,6
Alastvere peakraav
76,6
28,8
Võisiku peakraav
NO3 mg/l
<5
5-15
15-25
25-50
>50

Põhjavee kvaliteet Pandivere piirkonnas

- 2007.a võeti proovid 16 allikast,
- Allikate aasta keskmine nitraatiooni sisaldus oli 19,3 mg/l,
- Simuna allikast võetud proovide aasta keskmine oli 53,1 mg/l,
- 2007. a võeti proovid 7 ühisveevärgi ja 8 erakaevust, kokku 65 veeproovi,
- Kaevude vee aasta keskmine nitraatioonide sisaldus oli 25,4 mg/l,
- Joogivee piirsisaldust (50 mg/l) ületas 2 kaevu vesi, ühel max sisaldus 70,9, aasta keskmine 46,7; teisel ületas 3 proovis ja aasta keskmine oli 52,7 mg/l,
- Slaidil 10 on aastakeskmised kaevuvee nitraadisisaldused 1991-2007

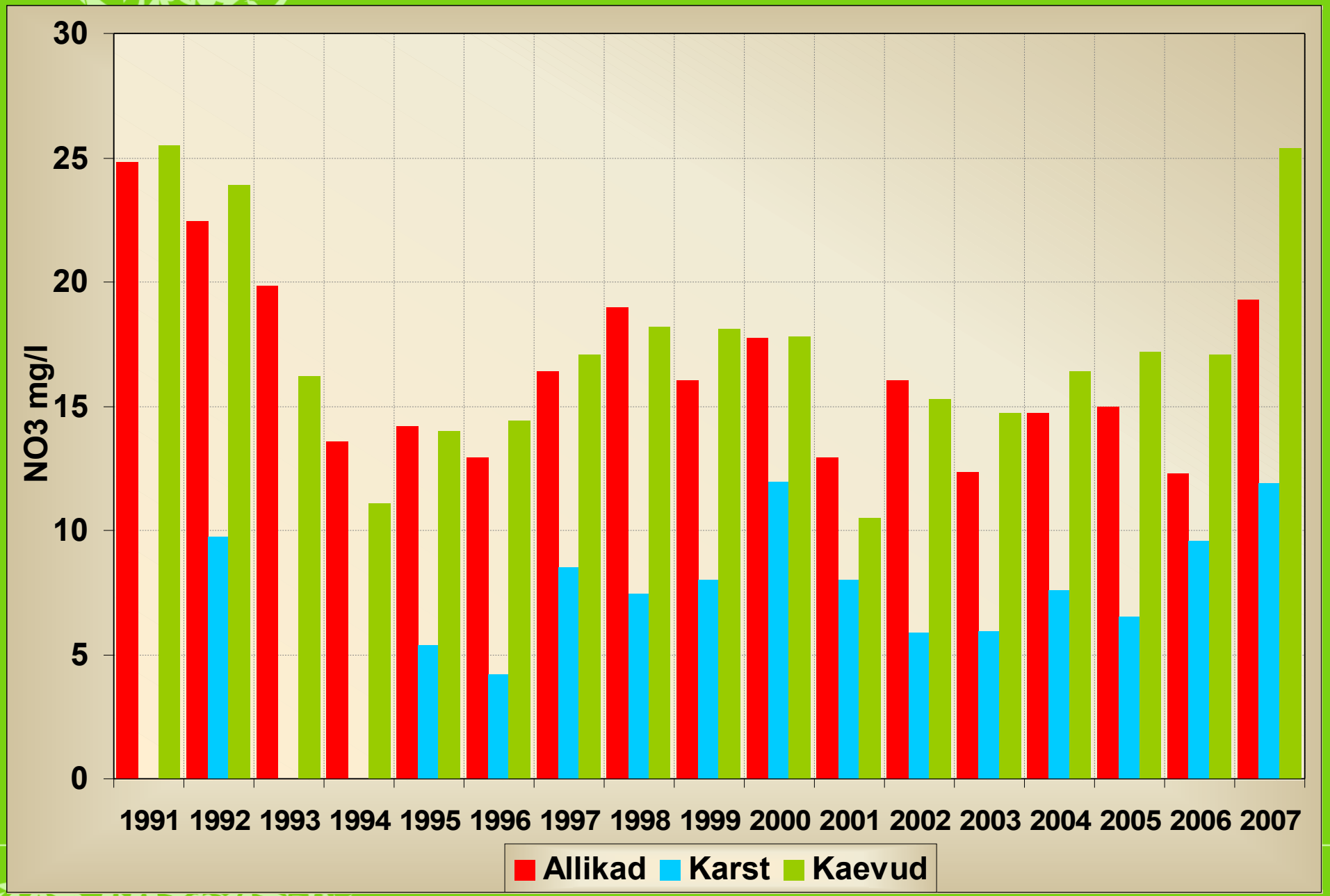
30
25
20
15
10
5
0
NO3 mg/l
1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007
Allikad
Karst
Kaevud

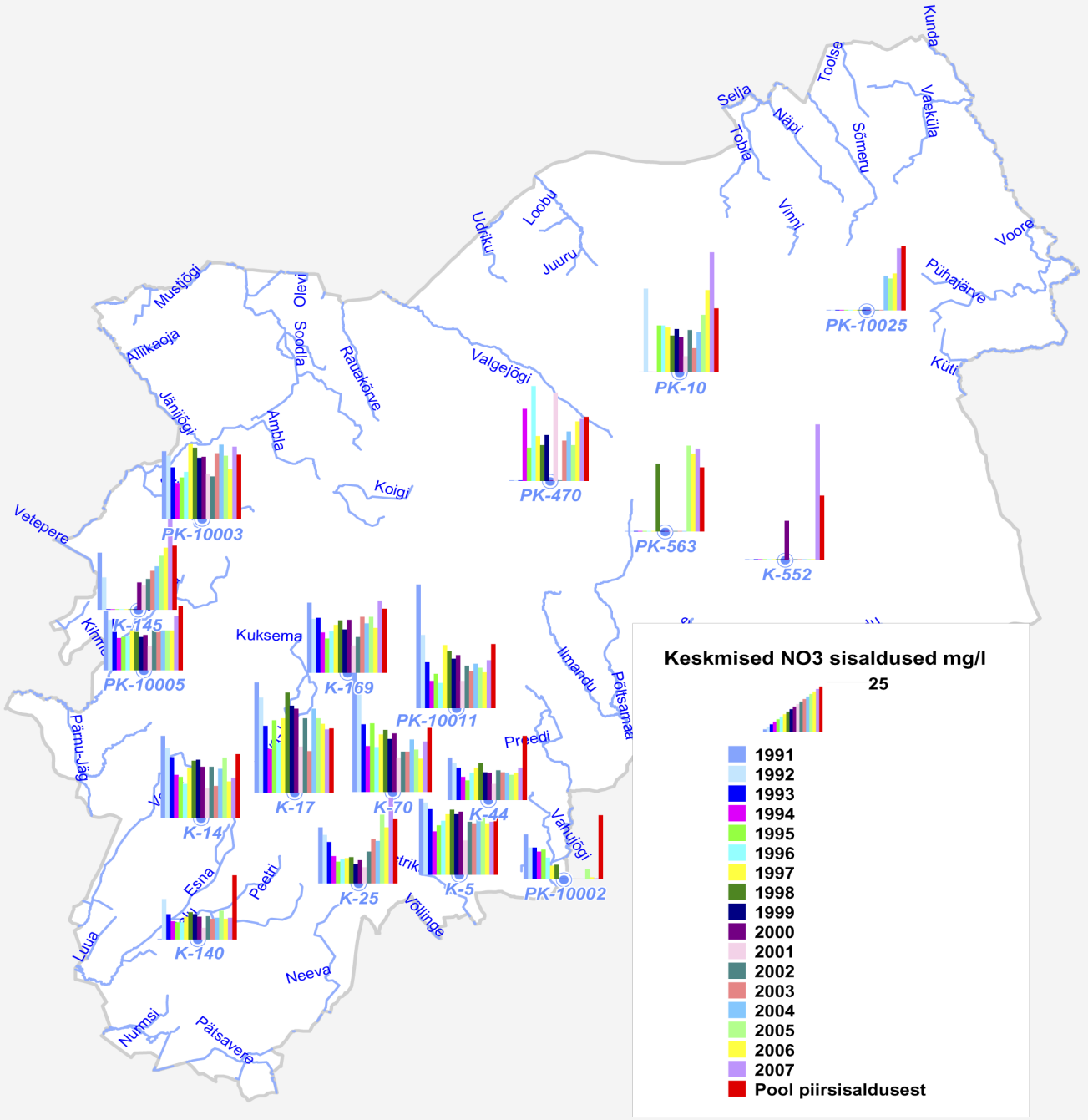
Kunda
Selja
Toolse
Näpi
Tobia
Sõmeru
Vaekülä
Vinni
Voore
Pühajärve
Loobu
Udriku
Juuru
Mustjõgi
Oleva
Soodla
Allikaoja
Rausakõrve
Valgejõgi
Jänijõgi
Ambla
Koigi
Vetepere
PK-10
PK-10025
PK-470
PK-563
K-552
PK-10003
K-145
PK-10005
Kuksema
K-169
PK-10011
Ilmandu
Põltsamaa
Pärnu-Jõg
Priedi
K-14
K-17
K-70
K-44
Varnjõgi
K-25
K-5
PK-10002
Esna
Peetri
K-140
Luua
Neeva
Nummisi
Pätsavere
Keskmised NO3 sisaldused mg/l
25
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
Pool piirsisaldusest

Põltsamaa-Adavere piirkonna põhjavesi

- 2007.a võeti proove 18 seire põhivõrgu kaevust,
- Uuritud proovidest 42 % kaevudes ületas nitraadisisaldus joogivee piirnormi (50 mg/l),
- Senine seirekava on koostatud eesmärgiga selgitada enammõjutatud põhjaveega piirkonnad ja seetõttu ei näita üldist põhjavee kvaliteeti,
- 2007 seiresse polnud lülitatud veeprogrammist rahastatud, uuendatud kaevud,
- 2008 piirkonna seirekava korrigeeritakse

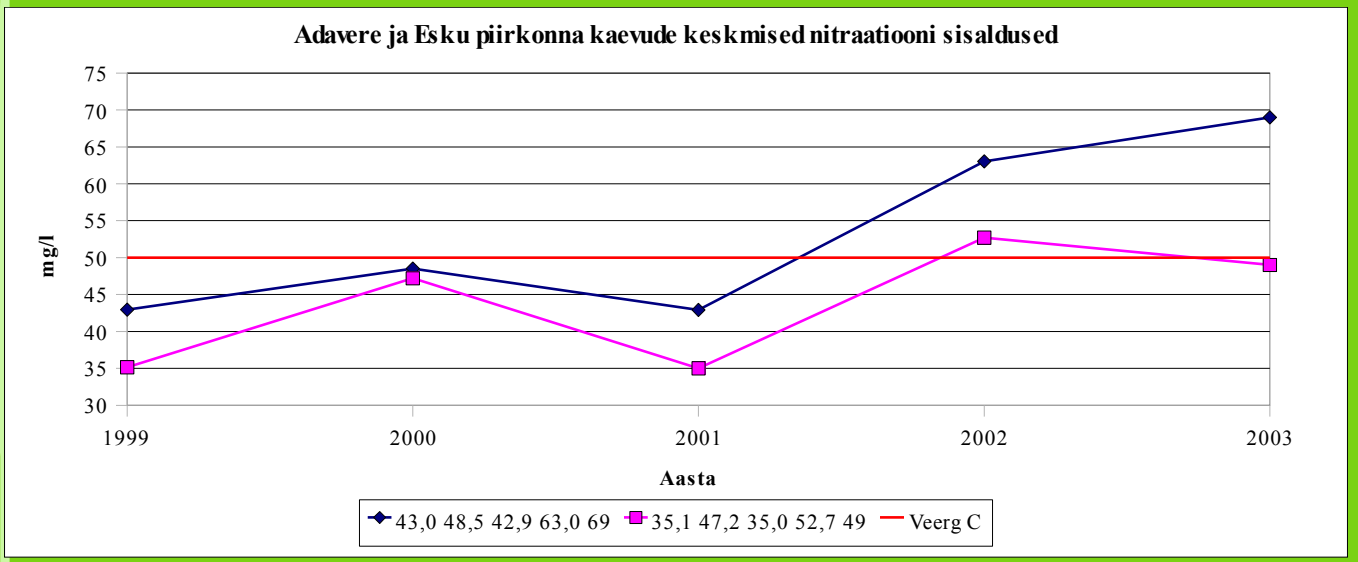
Adavere ja Esku piirkonna kaevude keskmised nitraatiooni sisaldused
mg/l
75
70
65
60
55
50
45
40
35
30
1999
2000
2001
2002
2003
Aasta
43,0 48,5 42,9 63,0 69
35,1 47,2 35,0 52,7 49
Veerg C

Nitraaditundlikult alalt leiti põhjaveest fungitsiid oksadiksüüli (kasutatakse lehemädaniku tõrjeks), seda ka sügavamatest kaevudest (0,02-0,03 µg/l Assamallas ja Kehalas); Savalduma karstis oli ühekordselt AMPA sisaldus 1,3 µg/l. Põltsamaa piirkonnast leiti erakaevudest ja Lustivere allikast MCPA, MCPB ja 2,4-D jälgi.

Tänan!